

8 Aralık 2013 Ehliyet Sınavı Soruları (MEB)

26 soru · Cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler

Bu dosyadaki sorular, MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yayımladığı 8 Aralık 2013 tarihli Motorlu Taşıt Sürücü Adayları Sınavı (MTSAS) soru kitapçıklarına dayanır. Her sorunun yalnızca bir doğru cevabı vardır. Soruların ardından cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler yer alır. Bugünkü e-Sınav 50 soru ve 45 dakikadır; geçme puanı 70'tir. Çevrimiçi hâli: <https://ustaehliyet.com/cikmis-ehliyet-sorulari/2013-12-08>

Trafik ve Çevre Bilgisi

- Şerit değiştirirken hangisini yapmak doğru bir davranıştır?
 - Gireceği şeridin boş olduğunu görünce işaret vermek
 - İşaret verir vermez aniden şerit değiştirmek
 - Önündeki sürücünün izin işaretini beklemek
 - Şerit boşsa işaret vermeden geçmek
- Aracının bakımına özen gösteren bir sürücü aşağıdakilerden hangisine katkıda bulunur?
 - Gürültü kirliliğinin oluşmasına
 - Trafik yoğunluğunun artmasına
 - Çevre kirliliğinin azalmasına
 - Yakıt tüketiminin artmasına
- Bir aracın, önündeki aracı güvenli biçimde izleyebilmesi için bırakması gereken uzaklığa ne denir?
 - İntikal mesafesi
 - Geçiş mesafesi
 - Görüş mesafesi
 - Takip mesafesi
- Bölünmüş kara yolunda geçilmek üzere olan araç sürücüsü, arkadan gelen aracın geçme işaretini gördüğünde ne yapmalıdır?
 - Şeridinde kalmalı ve hızını artırmamalıdır
 - Hemen sağ şeride geçmelidir
 - Sığınma cebine girmelidir
 - Kendi önündeki aracı geçmeye başlamalıdır
- Yerleşim yeri dışındaki kara yolunda yeterli aydınlatması olmayan bir tünele girerken hangi ışıklar yakılmalıdır?
 - Sis ışıkları
 - Uzağı gösteren ışıklar
 - Acil uyarı ışıkları
 - Park ışıkları

6. Okul taşıtının arkasındaki DUR ışıklı işaretinin yandığını gören arkadaki sürücü ne yapmalıdır?
- A) Diğer sürücüleri uyarmakla yetinmelidir
B) Yavaşlayıp dikkatle geçmelidir
C) Aracını durdurmalıdır
D) Hızlanarak oradan uzaklaşmalıdır
7. Türkiye'deki trafik kazalarında kusurun sürücü, yaya, yolcu, araç ve yol faktörlerine dağılımı incelendiğinde hangi genel sonuca ulaşılır?
- A) Yolcu ve yük taşımacılığında çoğunlukla kara yolu kullanılmaktadır
B) Araç sayısı yolların gelişmesine bağlı olarak artmaktadır
C) Araç sayısı nüfus arttıkça artmaktadır
D) Kazalarda en büyük kusur insanlardadır
8. Kaza yerine ışıklı işaret veya yansıtıcı yerleştirilmesinin amacı nedir?
- A) Yardım çağırmak
B) Kazanın yalnızca maddi hasarlı olduğunu bildirmek
C) Çok sayıda yaralı olduğunu bildirmek
D) Diğer sürücülerin dikkatini çekip onları uyarmak
9. Aşağıdaki uygulamalardan hangisi hava kirliliğiyle mücadelede hizmet etmez?
- A) Egzozlara filtre takılmasını zorunlu tutmak
B) Bireysel araç kullanımını özendirmek
C) Çevre eğitime önem vermek
D) Kaliteli yakıt kullanımını yaygınlaştırmak

İlk Yardım

10. Suni solunuma başlamadan önce ilk iş olarak ne yapılmalıdır?
- A) Solunumu uyarmak için göğse yumruk vurulmalıdır
B) Kazazedenin ayakları yukarı kaldırılmalıdır
C) Ağız içi temizlenip hava yolu açılmalıdır
D) Solunumun kendiliğinden başlaması için bir süre beklenmelidir
11. Vücuda saplanmış ve derin yara oluşturmuş bir cisim yerinde duruyorsa ne yapılmalıdır?
- A) Cisim çekilip yaraya antiseptik dökülür
B) Cisim çıkarılıp yaralı hastaneye gönderilir
C) Cisim çıkarılmadan sabitlenir ve yaralı hastaneye ulaştırılır
D) Cismin dışarıdaki kısmı deri hizasından kesilip yara sıkıca sarılır
12. Aşağıdaki kazazedelerden hangisinin taşınmasında sedye kullanılması kesinlikle gereklidir?
- A) Omurgası kırık olanın
B) Birinci derece yanığı olanın
C) Kolunda yara ve kırık olanın
D) Kaburgası kırık olanın

Motor ve Araç Tekniği

- 13.** Bir araçta frene basıldığında frenlerin tutmamasına aşağıdakilerden hangisi yol açar?
- A)** Balataların yeni takılmış olması
 - B)** Fren lambalarının yanmaması
 - C)** Hidrolik fren devresinde sızıntı bulunması
 - D)** Debriyajın kaçırması
- 14.** Ön lastiklerin düzensiz biçimde aşınması en çok hangi ayarın bozulmasından kaynaklanır?
- A)** Rölanti ayarı
 - B)** Buji ayarı
 - C)** Rot ayarı
 - D)** Avans ayarı
- 15.** Yeni ya da revizyon görmüş bir motorun alıştırma (rodaj) döneminde sürücünün ne yapması doğrudur?
- A)** Uzun yolda hep aynı hızla gitmesi
 - B)** Motor soğukken hızla hızlanması
 - C)** Sürekli sert ve ani fren yapması
 - D)** Tam gaz kullanımından ve ani hızlanmalardan kaçınması
- 16.** Benzinli bir motorun sarsıntılı ve tekleyerek çalışmasına aşağıdakilerden hangisi neden olur?
- A)** Akünün zayıf olması
 - B)** Motor yağı seviyesinin düşük olması
 - C)** Buji kablolarından birinin yerinden çıkması
 - D)** Depodaki yakıtın azalmış olması
- 17.** Aşağıdakilerden hangisi yakıt tüketimini artıran nedenlerden olmakla birlikte araçtaki bir kusurdan kaynaklanmaz?
- A)** Frenlerin sıkı ayarlanmış olması
 - B)** Ön düzen ayarının bozuk olması
 - C)** Lastik basıncının düşük olması
 - D)** Sık sık ani duruş ve kalkış yapılması
- 18.** Motorun çalışmaya başlaması için krank miline ilk dönme hareketini veren sistem hangisidir?
- A)** Şarj sistemi
 - B)** Marş sistemi
 - C)** Soğutma sistemi
 - D)** Yağlama sistemi
- 19.** Motor çalışırken aracın elektrik ihtiyacını karşılayan sistem aşağıdakilerden hangisidir?
- A)** Şarj sistemi
 - B)** Soğutma sistemi
 - C)** Yakıt sistemi
 - D)** Marş sistemi

- 20.** Sürüş sırasında ayağın sürekli debriyaj pedalının üzerinde tutulması neye yol açar?
- A)** Lastiklerin aşınmasına
 - B)** Rot ayarının bozulmasına
 - C)** Aracın daha hızlı gitmesine
 - D)** Debriyaj balatasının aşınmasına
- 21.** Ön düzen kontrolü yapılırken aracın hangi parçaları incelenir?
- A)** Rot başları
 - B)** Şaft
 - C)** Diferansiyel
 - D)** Vites kutusu
- 22.** Motosiklet motorunda hava filtresi kirlendiğinde ne olur?
- A)** Motor verimi artar
 - B)** Motor gücü azalır
 - C)** Motor gücü artar
 - D)** Motor yağ yakar
- 23.** Kullanma kılavuzunda belirtilen kilometreye ulaşıldığında aşağıdaki parçalardan hangisi değiştirilmelidir?
- A)** Marş dişlisi
 - B)** Volan dişlisi
 - C)** Triger kayışı
 - D)** Endüksiyon bobini
- 24.** Benzinli motorlarda silindirdeki yanmayı, tırnakları arasında oluşan kıvılcımla başlatan parça hangisidir?
- A)** Kontak anahtarı
 - B)** Buji
 - C)** Distribütör
 - D)** Flaşör
- 25.** Akü içindeki sülfürik asit göze veya cilde temas ederse ilk olarak ne yapılmalıdır?
- A)** Temas eden bölge bol su ile yıkanmalıdır
 - B)** Fren hidroliği ile yıkanmalıdır
 - C)** Tiner ile yıkanmalıdır
 - D)** Antifriz ile yıkanmalıdır

Trafik Adabı

- 26.** Aşağıdaki davranışlardan hangisi sürücüde bulunması gereken olumlu bir özelliktir?
- A)** Rastladığı kazada yaralılara ilk yardım yapması
 - B)** Her durumda yolun kendisine ait olduğunu düşünmesi
 - C)** Aracı yolcuların istediği gibi kullanması
 - D)** Denetim olmayan yerlerde kendi kurallarına göre araç sürmesi

Cevap Anahtarı · 8 Aralık 2013

1-A	2-C	3-D	4-A	5-B	6-C	7-D	8-D	9-B	10-C
11-C	12-A	13-C	14-C	15-D	16-C	17-D	18-B	19-A	20-D
21-A	22-B	23-C	24-B	25-A	26-A				

Önce kendi cevaplarınızı anahtarla karşılaştırın, sonra yalnızca yanlış yaptığınız soruların açıklamalarını okuyun. Kurallar zamanla değişebilir; güncel kurallar için MEB duyurularını esas alın.

1. soru · Doğru cevap: A) Gireceği şeridin boş olduğunu görünce işaret vermek

Şerit değiştirmeden önce aynalar ve kör nokta kontrol edilir, girilecek şeridin boş olduğu görüldüğünde dönüş ışığıyla işaret verilir ve manevra yumuşak biçimde yapılır. İşaret vermek, diğer sürücülere niyetinizi bildirir ve onların tepki göstermesine zaman tanır. İşaretsiz veya ani şerit değiştirme, yan çarpışmaların başlıca nedenlerindendir.

2. soru · Doğru cevap: C) Çevre kirliliğinin azalmasına

Düzenli bakımı yapılan araçta motor verimli çalışır, yakıt daha iyi yanar ve egzozdan çıkan zararlı gazlar azalır. Böylece hava ve çevre kirliliğinin azalmasına katkı sağlanır. Bakım ayrıca yakıt tasarrufu sağlar, gürültüyü azaltır ve yolda arızalanma riskini düşürür. Hem sürücü hem de çevre bundan kazançlı çıkar.

3. soru · Doğru cevap: D) Takip mesafesi

Takip mesafesi, öndeki araç aniden yavaşladığında veya durduğunda çarpmadan durabilmek için bırakılan güvenli uzaklıktır. Takip mesafesi hız arttıkça büyür; ıslak, buzlu veya sisli havalarda daha da artırılmalıdır. Arkadan çarpmalı kazaların en büyük nedeni yetersiz takip mesafesidir.

4. soru · Doğru cevap: A) Şeridinde kalmalı ve hızını artırmamalıdır

Bölünmüş yollarda geçilen araç sürücüsü, geçmek isteyen aracın işaretini aldığı anda bulunduğu şeridi izlemek ve hızını artırmamak zorundadır. Böylece geçme işlemi güvenli ve kısa sürede tamamlanır. Geçilen aracın hızlanması, geçen aracı karşı şeritte veya sol şeritte daha uzun süre kalmaya zorlar. Bu durum hem tehlikeli hem de trafik adabına aykırıdır.

5. soru · Doğru cevap: B) Uzağı gösteren ışıklar

Yerleşim birimleri dışındaki kara yollarında, yeterince aydınlatılmamış tünellere girerken sürücünün önünü iyi görebilmesi için uzağı gösteren ışıkların yakılması gerekir. Tünel içinde karşıdan gelen bir araçla karşılaşıldığında veya önde yakın mesafede bir araç izlenirken, diğer sürücülerin gözünü kamaştırmamak için yakını gösteren ışıklara geçilmelidir.

6. soru · Doğru cevap: C) Aracını durdurmalıdır

Okul taşıtının arkasındaki DUR ışıklı işareti, öğrencilerin araçtan indiğini veya araca bindiğini gösterir. Bu işareti gören arkadaki sürücü aracını durdurmalı ve öğrencilerin güvenli inip binmesini beklemelidir. Çocuklar trafikte hızı ve mesafeyi doğru değerlendiremez; taşıtın önünden veya arkasından aniden yola fırlayabilirler. Bu yüzden ışık sönene ve çevre güvenli hâle gelene kadar harekete geçilmez.

7. soru · Doğru cevap: D) Kazalarda en büyük kusur insanlardadır

Kaza istatistiklerinde kusurun ezici bölümü sürücülere, ardından yayalara ve yolculara aittir. Sürücü, yaya ve yolcu birlikte insan faktörünü oluşturduğu için trafik kazalarında en büyük kusurun insanlarda olduğu sonucuna varılır. Araç ve yol kaynaklı kusurlar ise toplam içinde küçük bir paya sahiptir. Bu da kazaları azaltmanın en etkili yolunun, insan davranışlarını düzeltmek olduğunu gösterir.

8. soru · Doğru cevap: D) Diğer sürücülerin dikkatini çekip onları uyarmak

Kaza yeri, yaklaşan sürücüler için ani bir tehlikedir. Olay yerine ışıklı işaret veya yansıtıcı konularak diğer sürücülerin dikkati çekilir ve uyarılır; böylece yeni çarpışmalar (zincirleme kazalar) önlenir. Yansıtıcılar, sürücülerin yavaşlayıp güvenle durabileceği ya da şerit değiştirebileceği uzaklıkta yerleştirilmelidir. Gece ve kötü havada bu önlem daha da hayati hâle gelir.

9. soru · Doğru cevap: B) Bireysel araç kullanımını özendirmek

Trafikteki araç sayısı arttıkça egzoz gazlarının miktarı da artar. Bu nedenle özel araç kullanımının teşvik edilmesi hava kirliliğini önlemez, aksine artırır. Hava kirliliğiyle mücadelede toplu taşıma, bisiklet ve yürüme özendirilir; araçlarda filtre ve temiz yakıt kullanımı desteklenir; toplumda çevre bilinci geliştirilir.

10. soru · Doğru cevap: C) Ağız içi temizlenip hava yolu açılmalıdır

Suni solunumun işe yaraması için verilen havanın akciğerlere ulaşması gerekir. Bu yüzden önce ağız içi kontrol edilip yabancı cisimler temizlenir ve baş-çene pozisyonu ile hava yolu açılır. Ağızda kusmuk, kan, takma diş veya yabancı cisim varsa verilen hava akciğere gitmez; cisim daha da içeri itilebilir. Hava yolu açıklığı sağlanmadan yapılan suni solunum etkisiz kalır.

11. soru · Doğru cevap: C) Cisim çıkarılmadan sabitlenir ve yaralı hastaneye ulaştırılır

Batan cisim çoğu zaman yaranın içindeki damarları tıkayarak kanamayı sınırlar. Bu nedenle cisim kesinlikle çıkarılmaz, hareket etmeyecek şekilde sabitlenir ve yaralı en kısa sürede sağlık kuruluşuna ulaştırılır. Sabitleme için cismin çevresine rulo yapılmış gazlı bez veya temiz bez yerleştirilir ve bunların üzerinden sarılır. Cismin üzerine doğrudan baskı uygulanmaz.

12. soru · Doğru cevap: A) Omurgası kırık olanın

Omurga kırığında omurilik zarar görme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Yanlış bir hareket kalıcı felce yol açabilir. Bu yüzden omurga kırığı olan kazazede mutlaka sedye ile, baş-boyun-gövde eksenini bozulmadan taşınmalıdır. Taşıma sırasında kazazede tek parça hâlinde hareket ettirilir; baş, boyun ve gövde aynı doğrultuda tutulur. Mümkünse taşımayı 112 ekiplerine bırakmak en güvenli yoldur.

13. soru · Doğru cevap: C) Hidrolik fren devresinde sızıntı bulunması

Hidrolik fren sisteminde pedala uygulanan kuvvet, fren hidroliği aracılığıyla tekerleklerdeki silindirlere iletilir. Devrede hidrolik sızıntısı olursa basınç oluşmaz ya da düşer; pedal boşa gider ve frenler tutmaz. Sızıntı genellikle fren borularında, rakorlarda veya tekerlek silindirlerinde olur. Hidrolik seviyesinin azalması ve tekerlek çevresinde ıslaklık bu arızanın tipik işaretleridir.

14. soru · Doğru cevap: C) Rot ayarı

Rot ayarı (ön düzen ayarı), ön tekerleklerin birbirine ve yola göre doğru açıda durmasını sağlar. Bu ayar bozulduğunda tekerlekler yola tam paralel yuvarlanmaz, lastik yüzeyi sürtünerek ilerler. Sonuçta ön lastiklerde iç ya da dış kenarda yoğunlaşan, düzensiz aşınma görülür. Ayrıca araç bir yöne çekebilir ve direksiyon hakimiyeti azalır.

15. soru · Doğru cevap: D) Tam gaz kullanımından ve ani hızlanmalardan kaçınması

Rodaj döneminde motorun hareketli parçaları (piston, segman, yataklar) birbirine alışır. Bu sürede tam gazdan ve ani hızlanmalardan kaçınmak, parçaların düzgün oturmasını sağlar. Motoru yüksek devir ve ağır yük altında zorlamak, yüzeylerin aşırı ısınmasına ve kalıcı aşınmaya yol açabilir. Bu da motorun gelecekteki performansını ve ömrünü olumsuz etkiler.

16. soru · Doğru cevap: C) Buji kablolarından birinin yerinden çıkması

Benzinli motorda her silindirdeki yanma, bujinin çaktığı kıvılcımla başlar. Buji kablolarından biri çıkarsa o silindire akım gitmez ve silindir çalışmaz. Silindirlerden biri devre dışı kalınca motor dengesiz, sarsıntılı ve tekleyerek çalışır; güç de belirgin biçimde düşer.

17. soru · Doğru cevap: D) Sık sık ani duruş ve kalkış yapılması

Yakıt tüketimini artıran nedenler iki gruba ayrılır: araçtan kaynaklananlar ve sürücü davranışından kaynaklananlar. Ani duruş ve kalkışlar sürücünün kullanım alışkanlığıdır; araçtaki bir arıza değildir. Sıkı fren ayarı, düşük lastik basıncı ve bozuk ön düzen ise aracın teknik durumuyla ilgilidir; hareket direncini artırarak motorun daha fazla yakıt harcamasına neden olur.

18. soru · Doğru cevap: B) Marş sistemi

Motor kendi kendine çalışmaya başlayamaz; ilk hareketin dışarıdan verilmesi gerekir. Bu görevi marş sistemi üstlenir. Kontak anahtarı çevrildiğinde akünün enerjisiyle çalışan marş motoru, volan dişlisini döndürerek krank milini hareket ettirir. Motor çalışınca marş motoru devreden çıkar.

19. soru · Doğru cevap: A) Şarj sistemi

Motor çalıştığı sürece aracın elektrik ihtiyacı şarj sistemi tarafından karşılanır. Motor tarafından kayışla döndürülen alternatör elektrik üretir. Üretilen elektrik hem araçtaki alıcıları (far, klima fanı, ateşleme vb.) besler hem de aküyü şarj eder. Regülatör, üretilen gerilimin belirli sınırlar içinde kalmasını sağlar.

20. soru · Doğru cevap: D) Debriyaj balatasının aşınmasına

Ayağın sürekli debriyaj pedalına dayalı kalması, debriyajın tam kavramamasına yol açar. Bu durumda debriyaj balatası volana ve baskı plakasına sürtünerek kayar. Sürekli kayma balatayı ısıtır ve hızla aşındırır. Sonuçta debriyaj kaçırmaya başlar, güç aktarımı azalır ve erken değişim gerekir.

21. soru · Doğru cevap: A) Rot başları

Ön düzen, ön tekerleklerin doğru açı ve hizada çalışmasını sağlayan parçaların bütünüdür. Ön düzen kontrolünde özellikle rot başları, rotiller ve direksiyon bağlantıları incelenir. Aşınmış rot başları direksiyon boşluğuna, titreşime ve düzensiz lastik aşınmasına yol açar; bu yüzden kontrolün temel noktasıdır.

22. soru · Doğru cevap: B) Motor gücü azalır

Hava filtresi, motora giren havadaki toz ve pislikleri tutar. Filtre kirlendiğinde silindirlere yeterli hava giremez ve karışım gereğinden zengin olur; bu da motor gücünün azalmasına yol açar. Yetersiz hava nedeniyle yanma tam olmaz; yakıt tüketimi artabilir ve egzozdan daha fazla is çıkabilir.

23. soru · Doğru cevap: C) Triger kayışı

Triger kayışı, krank mili ile eksantrik milini birbirine bağlayarak supapların doğru zamanda açılıp kapanmasını sağlar. Kauçuk yapısı nedeniyle zamanla yıpranır. Kayış koparsa motor durur ve birçok motorda supaplarla pistonlar çarpışarak ağır hasar oluşur. Bu yüzden kullanma kılavuzunda belirtilen kilometre veya sürede değiştirilmesi gerekir.

24. soru · Doğru cevap: B) Buji

Benzinli motorlarda sıkıştırılan yakıt-hava karışımı, bujinin tırnakları arasında atlayan elektrik kıvılcımla tutuşturulur. Böylece yanma başlar ve piston itilir. Buji tırnak aralığının doğru olması, temiz ve sağlam olması düzgün ateşleme için şarttır; eskimiş bujiler tekleme ve yakıt tüketiminde artışa yol açar.

25. soru · Doğru cevap: A) Temas eden bölge bol su ile yıkanmalıdır

Akü elektroliti olan sülfürik asit, göz ve ciltte ciddi kimyasal yanıklara yol açar. Temas hâlinde ilk yapılacak iş, bölgeyi bol su ile uzun süre yıkamaktır. Su, asidi seyrelterek ve uzaklaştırarak hasarın ilerlemesini durdurur. Göze temas varsa yıkama sırasında göz kapakları açık tutulmalı, ardından mutlaka sağlık kuruluşuna başvurulmalıdır.

26. soru · Doğru cevap: A) Rastladığı kazada yaralılara ilk yardım yapması

Trafik adabı, yazılı kuralların ötesinde saygı, sorumluluk ve yardımlaşmayı kapsar. Karşılaştığı bir kazada yaralılara ilk yardım uygulayan ya da yardım çağıran sürücü, toplumsal sorumluluğunu yerine getirmiş olur. Öteki şıklardaki davranışlar ise kuralları kişisel keyfe göre yorumlamayı, bencilliği ve sorumluluğu başkasına bırakmayı yansıtır. Bunlar olumlu sürücü özelliği değildir.
